

Wprowadzenie

Branża wyrobów aerozolowych charakteryzuje się stałym wzrostem produkcji, w której największy udział mają wyroby kosmetyczne. Rynek wyrobów aerozolowych jest znaczący i zróżnicowany zarówno w zakresie napełnianych substancji, jak i rodzajów stosowanych opakowań aerozolowych, stanowiących nieodzowne elementy tych wyrobów. Producenci aerozoli nieustannie wprowadzają nowe rozwiązania techniczne i technologiczne w celu doskonalenia jakości oraz zaspokojenia zmieniających się potrzeb konsumentów.

W literaturze przedmiotu brakuje całościowej analizy jakości umożliwiającej ocenę poziomu spełnienia wymagań stawianych opakowaniom aerozolowym przez poszczególnych uczestników rynku.

Z poznawczego i aplikacyjnego punktu widzenia istotne jest opracowanie procedury badawczej wyznaczania kryteriów jakości opakowań aerozolowych w wyniku kompleksowej analizy oczekiwań dotyczących ich jakości. Zasadniczym zamierzeniem badawczym niniejszej pracy było więc wyznaczenie kryteriów jakości opakowań aerozolowych w branży kosmetycznej wynikających z oczekiwań konsumentów oraz podmiotów gospodarczych tworzących łańcuch dostaw.

Problematyka przedstawiona w pracy, dotycząca kryteriów jakości opakowań w takim ujęciu podejmowana jest po raz pierwszy. Jej *novum* stanowi przyjęcie założenia, że jakość opakowań aerozolowych zdeterminowana jest przez wymagania związane z wypełnieniem przez te opakowania funkcji ochronnej, użyteczności i komunikacji w środowisku fizycznym, ludzi i ekosfery. Ponadto założono, że wymagania te muszą uwzględniać oczekiwania konsumentów oraz atrybuty techniczne tych opakowań istotne dla podmiotów łańcucha dostaw.

Fundamentalnym przy realizacji zamierzenia badawczego było wykorzystanie macierzy Lockharta oraz metody QFD (*Quality Function Deployment*) – rozwinięcie funkcji jakości do określenia kryteriów jakości oraz oceny jakości opakowań występujących w ofercie rynkowej.

Prezentowana praca ma charakter teoretyczno-empiryczny, co odzwierciedla jej struktura. W pierwszym rozdziale zatytułowanym (*Wyroby aerozolowe i opakowania aerozolowe w branży kosmetycznej*) scharakteryzowano wyroby, a następnie przedstawiono strukturę rynku wyrobów i opakowań aerozolowych w Polsce i na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem branży kosmetycznej.

Rozdział drugi (*Wymagania dotyczące badań i oceny jakości opakowań aerozolowych*) poświęcony został regulacjom prawnym oraz zaleceniom dotyczącym oceny opakowań aerozolowych. Ponadto zaprezentowano metody badań i oceny tych opakowań. Rozdział zamyka omówienie stanu badań w zakresie oceny ich jakości, a następnie przedstawienie procedury badań, w celu wyznaczenia kryteriów jakości opakowań aerozolowych dla branży kosmetycznej.

Rozdział trzeci (*Analiza zakresu prowadzonych badań i oceny jakości opakowań aerozolowych w branży kosmetycznej*) poświęcony jest wymaganiom jakościowym dotyczącym elementów opakowań oraz gotowych opakowań aerozolowych a także zakresowi oceny ich jakości w wybranym przedsiębiorstwie z branży aerozolowej.

Rozdział czwarty (*Określenie kryteriów jakości opakowań aerozolowych z wykorzystaniem metody QFD*) przedstawia charakterystykę profilu użytkowników wyrobów aerozolowych w branży kosmetycznej, a następnie prezentuje atrybuty opakowań z punktu widzenia realizacji ich funkcji ochronnej, użyteczności i komunikacji w zakresie spełnienia oczekiwań konsumentów. Omówiono w nim ponadto wykorzystanie metody QFD w celu wyznaczenia korelacji zidentyfikowanych atrybutów opakowań i opisanych przez potrzeby konsumentów z atrybutami technicznymi określonymi przez podmioty gospodarcze tworzące łańcuch dostaw.

W rozdziale ostatnim (*Ocena jakości opakowań występujących w ofercie rynkowej z wykorzystaniem wyznaczonych kryteriów*) zaprezentowano w nim wyniki badań i oceny wybranych wyrobów kosmetycznych w zakresie opakowań aerozolowych przeprowadzonych jako benchmarking opakowań. Ponadto przedstawiono analizę porównawczą parametrów technicznych stosowanych aktualnie do oceny jakości opakowań z atrybutami wyznaczonymi w trakcie badań uwzględniających wszystkich uczestników łańcucha dostaw. Pozwoliło to na zaproponowanie nowych kryteriów oceny jakości opakowań. Rozdział ten zawiera również wyniki przeprowadzonego benchmarkingu opakowań aerozolowych z punktu widzenia konsumentów.

Pracę kończy podsumowanie, w którym ukazano najważniejsze zagadnienia wynikające z realizacji zamierzeń badawczych pracy oraz rozwiązań problemów o charakterze metodycznym, poznawczym i aplikacyjnym.